

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/273/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315205946
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6315205946.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Petra Priehodu, v právnej veci žalobcu: P. L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X., Z. Y. B. XXX/X, adresa pre doručovanie: XXX XX V., P. XX, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Miroslavom Kriškom, so sídlom Advokátska kancelária 977 01 Brezno, Rázusova 73, proti žalovanému: HRONSTAV 01, s.r.o., so sídlom 977 01 Brezno, Rázusova 51, IČO: 30 225 655, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Marianom Holým, so sídlom Advokátska kancelária 977 01 Brezno, B. Němcovej 1/A, o určenie, že pôžička zo zmluvy o pôžičke nevznikla a právny dôvod vzniku pôžičky z tejto zmluvy neexistuje, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/293/2015-78 zo dňa 16.02.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania **v p l n o m** rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú a rozhodol o povinnosti žalobcu nahradit' žalovanému trovy konania v sume 1 036,18 eur, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia na špecifikovaný účet splnomocneného právneho zástupcu žalovaného. Žalobca sa pôvodne domáhal voči žalovanému určenia, že zmluva o pôžičke podľa notárskej zápisnice č. N 126/2007, Nz 28673/2007, NCRIs č. 28488/2007 vyhotovenej notárom JUDr. Štefanom Demianom so sídlom v Brezne dňa 20.07.2007 nevznikla a právny dôvod vzniku pôžičky z tejto zmluvy neexistuje. V priebehu konania žalobca zmenil žalobný petít a súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalobca sa domáha voči žalovanému určenia, že pôžička zo zmluvy o pôžičke podľa notárskej zápisnice č. N 126/2007, Nz 28673/2007, NCRIs č. 28488/2007 vyhotovenej notárom JUDr. Štefanom Demianom so sídlom v Brezne dňa 20.07.2007 nevznikla a právny dôvod vzniku pôžičky z tejto zmluvy neexistuje. Súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že pokiaľ sa ako s prvoradou otázkou a podmienkou konania vysporiadal s existenciou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) O.s.p., uznal ako dôvodnú argumentáciu žalobcu, že je tu daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení tým, že bez rozhodnutia súdu je postavenie žalobcu neisté v tom smere, či jeho dlh voči žalovanému existuje alebo nie a teda či konania voči nemu vedené (súdne a exekučné) sú vedené oprávnene. Následne súd z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 20. 7. 2007 bola v notárskej kancelárii JUDr. Štefana Demiana, notára so sídlom v Brezne, medzi žalobcom, ako osobou povinnou a žalovaným, ako veriteľom, zastúpeným konateľom C.. U. P., vo forme notárskej zápisnice spísaná zmluva o pôžičke a vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s vykonaním exekúcie na podklade notárskej zápisnice podľa § 41 ods. 2 písm. c/ zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v platnom znení. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 20. 7 2007 bola predmetná notárska zápisnica spísaná. Žalobca však v konaní

popieral, že by mu boli na základe notárskej zápisnice, respektíve pred jej spísaním zo strany žalovaného poskytnuté akékoľvek finančné prostriedky vo forme pôžičky. Podľa žalobcu sa jednalo o simulovaný právny úkon. Žalovaný naopak tvrdil, že k poskytnutiu pôžičky tak, ako je to uvedené v predmetnej notárskej zápisnici, skutočne došlo a pokiaľ ide o notársku zápisnicu, ako pri každej inej verejnej listine, platí prezumpcia správnosti údajov v nej uvedených, pokiaľ sa nepreukáže opak, pričom dôkazné bremeno v danej veci spočíva na žalobcovi. Súd následne po preskúmaní obsahu notárskej zápisnice konštatoval, že predmetná notárska zápisnica obsahuje tri rôzne právne úkony, z ktorých dva sú hmotnoprávne (zmluva o pôžičke a vyhlásenie o uznaní dlhu) a jeden je procesnoprávny (súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice). Pokiaľ ide o zmluvu o pôžičke, súd konštatoval, že v notárskej zápisnici boli uvedené všetky podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke vyžadované ustanovením § 657 Občianskeho zákonníka. Súd ďalej konštatoval, že obsahom notárskej zápisnice je vyhlásenie žalobcu, ako povinnej osoby o uznaní dlhu. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátiiteľnú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Hoci okrem podtitulu, ktorým začína meritórny obsah zápisnice, sa už v ďalšom texte uznanie dlhu zo strany dlžníka výslovne nespomína, zo strany žalobcu podľa názoru súdu k uznaniu dlhu došlo tým, že vyhlásil, že má dlh voči žalovanému z určitého právneho dôvodu a tiež, že tento svoj dlh do určitej lehoty vráti. Keďže z vyhlásenia je zrejmé, o akú sumu ide, z akého právneho titulu tento dlh vzniká a dlžník sa zaväzuje pôžičku vrátiť, ide potom o uznanie dlhu v zmysle ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka. Taktiež súd vyhodnotil ako platný právny úkon aj súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a opätovne konštatoval, že notárska zápisnica má povahu verejnej listiny a ako každá verejná listina osvedčuje pravdivosť údajov v nej uvedených až do doby, pokiaľ nie je preukázaný opak. Súd ďalej v odôvodnení rozsudku uviedol, že právny úkon uznania dlhu, ako aj charakter notárskej zápisnice ako verejnej listiny, zakladajú vyvrátiiteľnú domnienku o existencii skutočností v nej uvedených, v tomto prípade o existencii pôžičky a o jej poskytnutí. Tak spôsobujú, že dôkazné bremeno o tvrdeniach opačných zaťažuje toho, kto sa domáha súdneho určenia o tvrdeniach opačných, respektíve na tom, kto sa bráni voči prípadnej žalobe o plnenie z takýchto právnych úkonov. Pokiaľ žalobca tvrdil, že pri spisovaní notárskej zápisnice, ani v čase pred jej spísaním, mu nebola poskytnutá žiadna pôžička zo strany žalovaného, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti, respektíve navrhnúť vykonanie týchto dôkazov súdom. Súd taktiež konštatoval, že je zrejmé, že žalobca je v neľahkej dôkaznej pozícii, keďže musí preukázať že nedošlo k právnomu úkonu - k odovzdaniu peňazí a vzniku pôžičky, hoci spísaná verejná listina svedčí o opaku. V priebehu konania žalobca navrhol vykonať dôkazy v tom smere, aby žalovaný predložil účtovné doklady za rok 2007, prípadne predložil celú účtovnú evidenciu, kde by sa podľa jeho názoru nenašiel jediný záznam o poskytnutí predmetnej pôžičky. Iné dokazovanie navrhované nebolo. Výpovede účastníkov na pojednávaní si vzájomne odporovali a ako prednesené zaujatými osobami mali minimálnu dôkaznú silu. Súd ďalej uviedol, že žalovaný ani na výzvu súdu nepredložil žiaden listinný dôkaz (napríklad účtovný záznam, korešpondenciu s daňovým úradom), pričom uviedol, že takýmto dokladom už nedisponuje. Napriek tomu však súd konštatoval, že v prípade týchto listín, či už by boli predložené alebo nie, by sa stále jednalo len o dôkazy nepriame, ktoré by mohli svedčiť o pravdivosti žalobcových tvrdení, avšak samy osebe by ich nepreukazovali. V porovnaní s verejnou listinou, ako je aj notárska zápisnica, má účtovný záznam len evidenčný charakter a nesporne menšiu dôkaznú silu. Je dôkazom o tom, že zápis bol v účtovníctve vykonaný, nemusí však zodpovedať aj skutočnému nakladaniu s aktívami žalovaného. Ak sa záznam o pôžičke v účtovnej evidencii nenachádza, tiež to nie je dôkaz o tom, že sa s takýmito aktívami nenakladalo mimo oficiálnych záznamom. Z toho vyplýva, že takýto nepriamy dôkaz by mohol ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech žalobcu len ak by bol podporený ďalším radom dôkazov, hoci aj nepriamych, ktoré by však pri ich vyhodnotení jednotlivito, aj vo vzájomnej súvislosti, logicky korešpondovali a vytvorili by celkový obraz o vzájomných vzťahoch, účtovných pomeroch, majetkových pomeroch a prípadných podnikateľských aktivitách medzi účastníkmi v rozhodnom čase. V nadväznosti na uvedené potom súd uzavrel, že žalobca v prejednávanej veci neunesol dôkazné bremeno, keď ním uvádzané skutočnosti zostali len v rovine tvrdení, podporených jediným nepriamym dôkazom, čo súd považuje za nedostačujúce. Súd vzhľadom na uvedené potom žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. a žalovanému, ako účastníkovi v spore plne úspešnému, priznal náhradu trov konania za presne špecifikované vykonané úkony právnej služby.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V úvode odvolania poukázal na zrejmu chybu v písaní obsiahnutú v záhlaví rozsudku súdu prvej inštancie, kde je nesprávne uvedená adresa trvalého bydliska žalobcu, pričom žalobca súdu listom z 2. 11. 2015 oznámil

zmenu a doložil potvrdenie o pobyte z 26. 10. 2015. Uviedol ďalej, že súd sa v konaní nezaoberal a ani v odôvodnení rozsudku sa nevysporiadal s jeho námietkami obsiahnutými v žalobe na strane 1, ods. 2 a 3 (účasť a zastupovanie za „družstvo“). Pokiaľ súd na strane 6 rozsudku poukázal na povinnosť žalobcu predložiť či navrhnúť dôkazy, žalobca je toho názoru, že túto povinnosť si v celom rozsahu splnil. Predložil ako dôkaz notársku zápisnicu a navrhol vykonať dokazovanie listinami, ktorými disponuje len žalovaný. Ak tvrdí, že ich "zatiaľ nenašiel", mal si ich zaistiť z obchodného registra a správcu dane a následne doložiť ich súdu. Súd sa však uspokojil s tvrdením žalovaného, že v súčasnosti nedisponuje výdavkovým dokladom a že súdom žiadané listiny sa nepodarilo nájsť. S týmto sa konajúci súd uspokojiť nemal, podľa názoru žalovaného mal splnenie súdom uloženej povinnosti od žalovaného vymáhať. Žalobca v žalobe, ako aj listom zo dňa 14. 12. 2015 a na pojednávaní dňa 15. 12. 2015, trval na dokazovaní aj žiadanými listinami, ktoré mal k dispozícii len žalovaný. Vyjadrenia konateľa žalovaného sú vo vzťahu k žiadaným listinám nepresvedčivé a zjavne účelové. Žalobca sa tohto návrhu na dokazovanie v priebehu konania nevzdal. Význam navrhovaných dôkazných listín má podľa názoru žalobcu podstatnú a silnú dôkaznú silu, lebo žalovaný tvrdí, že šlo o odovzdanie sumy 535 000,- Sk z pokladne, pričom doklad o vyberaní sumy a prijatí tejto sumy treťou osobou sú zásadným a nezvratným dôkazom o údajnom vybratí tak veľkej čiastky z pokladne žalovaného. Taktiež účtovná závierka za rok 2007 a jej prílohy sú relevantnými dôkazmi a v prílohe tejto závierky by musela byť uvedená aj údajná pohľadávka. Žalobca taktiež namieta, že súd nezistil ani, kedy konkrétne malo dôjsť k odovzdaniu a prevzatiu peňazí a čo je horšie, tento rozpor v rámci dokazovania ani neodstránil, ani sa s ním v odôvodnení rozsudku nevysporiadal, hoci ide o podstatnú skutočnosť o reálnom odovzdaní peňazí a tým aj ohľadom vzniku či neexistencii záväzku a vôbec pôžičkového vzťahu. Žalobca citoval z konkrétnej časti notárskej zápisnice, čl. I bod 1, podľa ktorého veriteľ požičal dlžníkovi konkretizovanú pôžičku, pričom z gramatického a logického výkladu vyplýva, že to mohlo byť len pri podpise notárskej zápisnice, lebo až vtedy mohlo dôjsť podľa nej k „požičaniu“ keď to malo byť „na základe tejto zmluvy o pôžičke“. Tvrdenia žalovaného v tomto smere sú však nejednoznačné a vzájomne rozporné, pričom obsah textu notárskej zápisnice v čl. I bod 1 ich jednoznačne vyvracia. Tiež výpoveď konateľa žalovaného k okolnostiam, za ktorých bola pôžička poskytnutá, je chaotická a rozporuplná a nepresvedčivá. Žalobca pritom zdôraznil logický a časový rozpor, pričom konateľ žalovaného nevedel uviesť, kedy malo dôjsť k udeleniu mandátu vtedajšiemu konateľovi žalovaného, tvrdí, že nemá vedomosť o zápise z tohto rokovania a to napriek tomu, že uviedol, že žalovaný takéto pôžičky neposkytoval. Tiež je nehodnoverné jeho tvrdenie, že o podmienkach pôžičky nevedel, respektíve je hodnoverné z dôvodu, že pred podpisom notárskej zápisnice, ani po nej, k reálnej pôžičke nedošlo. Žalovaný mal taktiež povinnosť a aj možnosť zaistiť si rovnopis dokladu z daňového úradu Brezno o poskytnutí údajnej pôžičky, nakoľko sa žalovaný do zápisnice súdu dňa 16. 2. 2016 vyjadril, že šlo o pôžičku na podnikateľské aktivity žalobcu a išlo pritom o sumu mnohonásobne nad limit určený daňovými predpismi. Žalobca v závere odvolania zdôraznil, že na pojednávaní dňa 15.12.2015 súdu zdôraznil nevyhnutnosť zabezpečiť od obžalovaného navrhované dôkazné listiny a ich dopad na zistenie skutkového stavu a závery súdu. Vzhľadom na uvedené potom žalobca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s doplnením dokazovania podľa návrhu žalobcu a úsudku odvolacieho súdu.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu popiera jeho tvrdenia v odvolaní, s tvrdeniami žalobcu nesúhlasí, podľa jeho názoru súd úplne, správne a dostatočne zistil skutkový stav veci, na ktorý potom správne aplikoval platné právne predpisy a v súlade s nimi aj rozhodol. Žiadne nové skutočnosti ani dôkazy žalobca v odvolaní neuvádza a ani nenavrhuje. Pokiaľ žalobca argumentuje, že súd sa nevysporiadal s argumentom a námietkou žalobcu ohľadom účasti a zastupovania za „družstvo“, podľa názoru žalovaného je zjavné, že súd nepovažoval túto námietku za relevantnú. Z obsahu a textu notárskej zápisnice celkom jednoznačne vyplýva, kto sú účastníci záväzkového vzťahu. Sú dostatočne a presne identifikovaní, konkrétne žalovaný ako veriteľ v súlade s údajmi zapísanými v obchodnom registri. Poznámka o konaní v mene družstva žiadnym spôsobom nemení obsah zápisnice a jej zmysel. Text zápisnice je zrejmy a jasný. Pokiaľ žalobca v odvolaní trvá na tom, že bolo povinnosťou žalovaného zabezpečiť si listinné dôkazy pokiaľ ich nemá k dispozícii z vlastnej evidencie, žalovaný uvádza, že obchodný register žiadne takéto doklady neeviduje. Zrejme mal žalobca na mysli zbierku listín vedenú pri registrovom súde. Na tento súd sa však do zbierky listín predkladáva individuálna účtovná závierka, ktorá v prílohe neobsahuje listiny, ktoré žiadal predložiť žalobca. Rovnako je tomu aj v prípade predkladania dokladov správcovi dane, ktorý nedisponuje úplným účtovníctvom daňových subjektov, ale len individuálnou účtovnou závierkou. Účtovná závierka pohľadávok k určitému termínu nie je prílohou individuálnej účtovnej závierky a obsahuje len sumu pohľadávok, nie ich identifikáciu a individualizáciu, aby bolo možné zistiť jednotlivo každého z dlžníkov. Nebol preto dôvod, aby konajúci súd trval na tom,

aby si žalovaný predmetné doklady vyžiadal od správcu dane alebo registrového súdu. Rovnako žalobca mal možnosť do týchto dokumentov nahliadať, vyhotoviť si kópie a predložiť ich súdu. Zbierka listín je zbierkou verejne prístupnou. Žalobcom navrhovaný postup prvoinštančného súdu nemá logiku ani oporu v zákone. Nie je úlohou súdu zabezpečovať dôkazy za účastníkov konania v prísne kontradiktórnom konaní. Už vôbec nie také dôkazy, ktoré sú účastníci schopní si obstaráť bez súčinnosti súdu. Takéto dôkazy mal žalobca súdu predložiť. Žalovaný plne súhlasí so záverom súdu o tom, že účtovné doklady a záznamy majú len evidenčný charakter. Samy osebe nepreukazujú pravdivosť skutočností v nich uvádzaných. Pokiaľ žalobca na preukázanie svojich tvrdení neprodukoval iné dôkazy a spoliehal sa len na vlastné tvrdenia, neuniesol dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažovalo. Súd správne konštatoval, že notárska zápisnica je verejnou listinou a podľa ustanovenia § 134 O.s.p. sa prezumuje jej pravdivosť. Taktiež súd veľmi správne konštatoval, že notárska zápisnica obsahuje uznanie dlhu žalobcom, čo zakladá domnienku existencie dlhu a vyvrátiť prezumpciu pravdivosti verejnej listiny a pravosti pohľadávky je možné len skutočne nezvratnými a hodnovernými dôkazmi. Bolo tak na osobe, ktorá neexistenciu pohľadávky a nepravdivosť verejnej listiny tvrdí, aby produkovala také dôkazy, ktoré nado všetku pochybnosť právne domnienky vyvrátia. Pokiaľ žalobca na pojednávaní konanom dňa 16. 2. 2016 uviedol, že ďalšie návrhy na dokazovanie nemá, za takejto situácie prvoinštančný súd ani nemal inú možnosť, ako žalobu zamietnuť. Aj tvrdenia žalobcu obsiahnuté v odvolaní o rozporuplnosti výpovede konateľa žalovaného na pojednávaní sú účelové a vytrhnuté z kontextu. Z viet uvádzaných konateľom žalovaného na pojednávaní žiadne z tvrdení sled udalostí nevyvracia, naopak výpoveď je logická a jednotlivé tvrdenia v nej uvádzané na seba nadväzujú. V závere vyjadrenia žalovaný poznamenal, že konanie žalobcu považuje za nanajvýš amorálne. K podaniu žalobného návrhu pristúpil až po tom, čo konateľ žalovaného C.. U. P., s ktorým zmluvu o pôžičke uzatváral a od ktorého peniaze preberal, zomrel. Jediná osoba, ktorá mohla k skutočnostiam uzatvorenia pôžičky a odovzdaniu finančnej hotovosti uviesť bližšie podobnosti, tak už pred súd predstúpiť nemôže. Žalobca navyše na pojednávaní konanom dňa 15. 12. 2015 výslovne potvrdil, že si od C.. U. P. požičal aj z jeho vlastných zdrojov sumu 200 000,- Sk. Celé konanie žalobcu považuje žalovaný za účelové v snahe vyhnúť sa splneniu svojich povinností. Po začatí exekúcie sa snaží všetkými možnými prostriedkami aspoň oddialiť moment uspokojenia pohľadávok svojich veriteľov. Na základe uvedeného žalovaný navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

4. Na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu reagoval žalobca a uviedol, že pokiaľ žalovaný tvrdí, že žalobca mal údajne prevziať osobne pôžičku v deň spísania notárskej zápisnice, tvrdiac, že ak boli takéto peniaze požičané, táto zápisnica potvrdzuje, že boli odovzdané žalobcovi a zároveň podpisom na tejto listine žalobca podpísal ich prevzatie, žalovaný potom sám sponchýbňuje samotné reálne poskytnutie pôžičky, keď uvádza, "ak boli takéto peniaze požičané". Žalobca vo vyjadrení poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoE 147/2010 zo dňa 31. 8. 2010, v ktorom konštatoval, že notárska zápisnica o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktorá bola spísaná v rovnaký deň ako bola uzavretá zmluva o pôžičke, alebo zmluva o úvere, nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom. Vzhľadom na uvedené, ako aj dôvody odvolania žalobcu, zotráva žalobca na zrušení napadnutého rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie prvoinštančnému súdu.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Žalobca sa návrhom datovaným dňa 20.07.2015 domáhal voči žalovanému (v intenciách pôvodného žalobného petitu) určenia, že zmluva o pôžičke podľa notárskej zápisnice č. N 126/2007, Nz 28673/2007, NCRIs č. 28488/2007 vyhotovenej notárom JUDr. Štefanom Demianom so sídlom v Brezne dňa 20.07.2007 nevznikla a právny dôvod vzniku pôžičky z tejto zmluvy neexistuje. Súd v priebehu konania vyhovel návrhu žalobcu na zmenu žaloby a pripustil zmenu žalobného petitu tak, aby súd určil, že pôžička zo zmluvy o pôžičke podľa notárskej zápisnice č. N 126/2007, Nz 28673/2007, NCRIs č. 28488/2007 vyhotovenej notárom JUDr. Štefanom Demianom so sídlom v Brezne dňa 20.07.2007 nevznikla a právny dôvod vzniku pôžičky z tejto zmluvy neexistuje. V žalobe žalobca poukazoval na údajnú zmätoknosť a neurčitosť, respektíve nezrozumiteľnosť predmetnej notárskej zápisnice, ktorá sa mala týkať „družstva“. Žalobca uviedol, že notár potvrdil len prečítanie obsahu zápisnice a jej podpísanie účastníkmi, avšak v celom obsahu zápisnice nie je údaj o tom, že by bol veriteľ odovzdal peniaze povinnej osobe a že táto mala peniaze fakticky - reálne aj prevziať. V notárskej zápisnici nie je ani údaj, kedy mala byť suma údajne požičaná a či v hotovosti, alebo prevodom z účtu, respektíve či došlo k priamemu

alebo nepriamemu odovzdávania peňazí. Žalobca tvrdil, že k odovzdaniu a prevzatíu pôžičky nikdy v skutočnosti nedošlo. Zdôraznil pritom, že zmluva o pôžičke v zmysle Občianskeho zákonníka má charakter reálnej zmluvy (nielen konsenzuálnej) a k vzniku právneho vzťahu o pôžičke je potrebné odovzdanie peňazí dlžníkovi. Žalobca tvrdil, že bol zo strany konateľa žalovaného nahovorený na spísanie zmluvy o pôžičke formou notárskej zápisnice bez toho, aby k poskytnutíu pôžičky skutočne došlo. Ako dôvod takéhoto konania žalobca uviedol, že žalovaný, ako zhotoviteľ diela pre objekt žalobcu v Lopeji, mu tvrdil, že mu mal dodať nejaké práce navyše a pokiaľ mu to zdokumentuje a preukáže, že „poriešia“ prechodne vec fiktívnou pôžičkou. Išlo teda o zastretý, respektíve simulovaný úkon na podnet zhotoviteľa - žalovaného. Pokiaľ tak samotná pôžička vzniká až reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky, k čomu podľa tvrdenia žalobcu nedošlo, nemohla vzniknúť ani pôžička z predmetnej notárskej zápisnice.

7. Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä Notárskou zápisnicou č. N 126/2007, Nz 28673/2007 NCRIs 28488/2007 zo dňa 20.07.2007 spísanou notárom JUDr. Štefanom Demianom, so sídlom v Brezne a na základe písomných vyjadrení a procesných stanovísk oboch strán sporu a po vylúčení strán sporu po ich zvážení a vyhodnotení následne na podklade takto zisteného skutkového stavu zaujal právne stanovisko obsiahnuté v rozsudku, ktorým súd meritórne rozhodol.

8. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

10. Odvolací súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na skutočnosť, že odo dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. V zmysle intertemporálneho ustanovenia § 470 ods. 1 CSP sa ustanovenia Civilného sporového poriadku aplikujú aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

11. Podľa čl. 8 Civilného sporového poriadku, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

12. Podľa ustanovenia § 149 Civilného sporového poriadku, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

13. Podľa ustanovenia § 657 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

14. Podľa ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

15. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 20.07.2007 bola medzi žalobcom a C.. U. P., bytom V., X. XXX/XX, ktorý sa preukázal výpisom z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica Oddiel Sro, Vložka č. : 225/S, podľa ktorého je oprávnený konať menom spoločnosti HRONSTAV 01, spol. s r.o., IČO : 30 225 655, so sídlom Rázusova 51, 977 01 Brezno ako konateľ, spísaná Notárska zápisnicou č. N 126/2007, Nz 28673/2007 NCRIs 28488/2007 notárom JUDr. Štefanom Demianom, so sídlom v Brezne. Z obsahu predmetnej notárskej zápisnice je zjavné, že ňou boli medzi uvedenými zmluvnými stranami spísané nasledujúce právne úkony : Zmluva o pôžičke (ako

dvojstranný právny úkon) a jednostranné právne úkony dlžníka - Vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s vykonaním exekúcie na podklade tejto notárskej zápisnice podľa § 41 ods. 2 písm. c) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Z bodu I. predmetnej notárskej zápisnice vyplýva, že spoločnosť HRONSTAV 01, s.r.o., IČO 30 25 655, so sídlom Rázusova 51, 97701 Brezno ako veriteľ požičal P. L. F., r.č. XXXXXX/XXX, bytom B., O. XXX, ako dlžníkovi, na základe tejto zmluvy o pôžičke peniaze v sume 535.000,- Sk. Ďalej je obsahom notárskej zápisnice záväzok dlžníka vrátiť požičanú sumu peňazí v lehote do 15. septembra 2007, je dohodnutá v prípade omeškania zmluvná pokuta vo výške 0,5 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. V časti II. notárskej zápisnice sú obsiahnuté údaje vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke v čl. I tejto notárskej zápisnice, aby mohla byť táto listina vykonateľná ako exekučný titul a obsahuje výslovný súhlas dlžníka s vykonateľnosťou predmetnej notárskej zápisnice, ako exekučného titulu v zmysle ustanovenia § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku. V čl. IV. predmetnej notárskej zápisnice je vyhlásenie, že táto notárska zápisnica obsahuje právny záväzok, v ktorom je presne označená osoba oprávnená, osoba povinná, právny dôvod, predmet a čas plnenia a povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasí. Notárska zápisnica bolo v tomto znení vlastnoručne podpísaná oboma zmluvnými stranami a podpisy boli osvedčené konajúcim notárom.

16. Žalobca v konaní spochybnil samotný právny a skutkový základ zmluvy o pôžičke, ktorej obsah je spísaný v predmetnej notárskej zápisnici, keď tvrdil, že išlo o zastretý, respektíve simulovaný právny úkonom na podnet žalovaného, pričom samotná pôžička, ktorú poskytnutie predmetná notárska zápisnica deklaruje, ani nevznikla, nakoľko ide o reálnu zmluvu a samotný záväzok pôžičky vzniká až odovzdaním predmetu pôžičky, k čomu podľa tvrdenia žalobcu nedošlo. Hoci oboznámením sa s obsahom spisu, písomnými vyjadreniami a stanoviskami oboch strán sporu, ako aj výpovedí strán na pojednávaní pred súdom prvej inštancie je možné pripustiť, že tvrdenia oboch strán ohľadom samotného poskytnutia peňažného obnosu, ktorý má byť predmetom pôžičky v zmysle notárskej zápisnice, ako aj okolnosti a právny dôvod poskytnutia tejto pôžičky vtedajším konateľom žalovaného sú značne rozporuplné, nejednoznačné a v určitých smeroch si vzájomne odporujúce, avšak odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ktorý v prvom rade venoval pozornosť skutočnosti, že predmetná notárska zápisnica obsahuje uznanie dlhu dlžníka. Zásadná skutočnosť je aj tá, že notárska zápisnica je verejná listina, pri ktorej platí prezumpcia správnosti a pravdivosti údajov v nej obsiahnutých do momentu, kedy sa preukáže opak. Práve uvedený špecifický charakter verejnej listiny, ktorou je notárska zápisnica predložená ako listinný dôkaz o uskutočnení právneho úkonu, ako aj samotný charakter jednostranného právneho úkonu uznania dlhu zo strany dlžníka v zmysle ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka sú potom aj zásadné a z hľadiska právneho posúdenia dôvodnosti žaloby aj právne relevantné a smerodajné.

17. Uznanie dlhu dlžníkom v zmysle zákonnej dikcie ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, pre ktorého platnosť sa vyžaduje písomná forma a určitosť tohto právneho úkonu z hľadiska právneho základu, teda dôvodu vzniku uznávaného dlhu a jeho výšky v čase uznania. Pokiaľ sa posudzuje obsah notárskej zápisnice v ktorej je písomne uvedené, že okrem zmluvy o pôžičke s konkrétnym obsahom obsahuje aj vyhlásenie dlžníka o uznaní dlhu, je zjavné z jej obsahu, že Notárska zápisnicou č. N 126/2007, Nz 28673/2007 NCRIs 28488/2007 spísaná notárom JUDr. Štefanom Demianom, so sídlom v Brezne za účasti žalobcu a štatutárneho zástupcu žalovaného obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti tohto prejavu vôle dlžníka, z ktorého konštatovania potom aj vyplývajú určité zákonné následky predpokladané a spájané s týmto prejavom vôle dlžníka. Uznanie dlhu zabezpečuje záväzok dlžníka tým, že uľahčuje procesné postavenie veriteľa v prípade vymáhania pohľadávky súdnou cestou, čo znamená, že súd v prípade súdneho sporu bude predpokladať existenciu dlhu v čase jeho uznania. Jeho existencia uľahčuje veriteľovi procesnú situáciu, nakoľko dôkazné bremeno ohľadne dlhu v tej výške, na akú vyznieva uznanie dlhu, prechádza z veriteľa na dlžníka. Uznanie dlhu je samostatným zabezpečovaním inštitútom, ktorý plní zabezpečovaciu funkciu tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu nie je novým právnym titulom záväzku. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval, ktorá je však vyvrátená dôkazom opaku. Znamená to, že skutočnosť, pre ktorú je v zákone stanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak. Procesným dôsledkom uznania dlhu je presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka. Veriteľ má v prípade sporu uľahčenú situáciu tým, že nemusí dokazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase jeho uznania. Na dlžníkovi naopak je, ak chce byť v spore úspešný, aby preukázal, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo inak zanikol. Tieto skutočnosti sú totiž pravým opakom toho, čo uvádza domnienka, t.j. sú spôsobilé, ak vyjdú

v konaní najavo, vyvrátiť obsah domnienky (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 143/20008 zo dňa 29. januára 2009, zhodne napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 55/98).

18. S poukazom na uvedené potom odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom prijatým súdom prvej inštancie, že váha dôkazného bremena vzhľadom na uznanie dlhu potom spočívala na žalobcovi a pokiaľ žalobca v konaní tvrdil, že pri spisovaní notárskej zápisnice, ani v čase pred jej spísaním, mu nebola poskytnutá žiadna pôžička, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, respektíve navrhnúť vykonanie týchto dôkazov súdom. Muselo by ísť pritom o dôkazy priame, ktorých dôkazná sila by prevýšila prezumpciu pravdivosti údajov obsiahnutých vo verejnej listine, ktorou je notárska zápisnica, v ktorej je uznanie dlhu zachytené. Takýmito dôkazmi by aj v prípade ich predloženia súdu neboli len samotné účtovné dokumenty žalovaného za rok 2007 (účtovný a daňový doklad, pokladničná kniha a peňažný denník za rok 2007, rovnopis oznámenia Daňovému úradu Brezno, účtovná závierka za rok 2007 a účtovná uzávierka pohľadávok k 31.12.2007), ktoré žalobca ako dôkazy svojho tvrdenia žiadal od žalovaného predložiť. Pokiaľ žalobca nedokázal v konaní produkovať žiadne priame a nevyvrátiteľné dôkazy o tom, že ním uznaný dlh nevznikol, bol už splnený alebo inak zanikol, je potom správny záver prijatý súdom prvej inštancie, že žalobca, ako dlžník ktorý uznal dlh čo do dôvodu aj výšky, potom v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktoré na ňom spočívalo a jeho žalobu tak bolo nutné zamietnuť. Odvolací súd len pre úplnosť poznamenáva, reagujúc na konkrétny odvolací dôvod žalobcu, že len samotné uvedenie celkom zjavne zmätočnej skutočnosti, obsiahnutej v posudzovanej notárskej zápisnici v časti, v ktorej účastníci prehlásili, že sú spôsobilí na právne úkony a „konajú v mene družstva“, sama osebe nespôsobuje neplatnosť alebo nezrozumiteľnosť celého obsahu notárskej zápisnice a najmä uznania dlhu, pokiaľ sú jednoznačne a nespochybniteľne identifikované zmluvné strany, za prítomnosti ktorých notárska zápisnica bola spísaná, ako aj jednotlivé právne úkony, ktoré boli predmetnou notárskou zápisnicou spísané a taktiež prehlásenie dlžníka obsiahnuté v tejto notárskej zápisnici.

19. Možno potom zhrnúť, že právne a skutkové závery, na základe ktorých súd prvej inštancie meritórne rozhodol, boli vecne správne. Odvolací súd preto, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a po zvážení všetkých relevantných skutočností rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 CSP) a vyslovil, že žalovaný, ako procesne plne úspešná strana v odvolacom konaní, má nárok na náhradu trov odvolacieho konania a to v plnom rozsahu, pričom o ich výške rozhodne súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a to samostatným uznesením.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).